

MAJ 2013
NORDFYNS KOMMUNE

TURISTPOLITISK REDEGØRELSE

RAPPORT
TILLÆG NR. 11 TIL NORDFYNS KOMMUNEPLAN 2009-2021

MAJ 2013
NORDFYNS KOMMUNE

TURISTPOLITISK REDEGØRELSE

RAPPORT
TILLÆG NR. 11 TIL NORDFYNS KOMMUNEPLAN 2009-2021

PROJEKTNR. A035149
DOKUMENTNR. -
VERSION 1.0
UDGIVELSESDATO 28. maj 2013
UDARBEJDET bekt,hsly
KONTROLLERET krla
GODKENDT hsly

INDHOLD

1	Indledning	7
1.1	Metode og læsevejledning	8
2	Turismen i Nordfyns Kommune	9
2.1	Turismen i tal	9
2.1.1	Overnatninger	9
2.1.2	Beskæftigelse, omsætning og kapacitet	17
2.2	Nordfyns Kommunes profil	17
3	Udviklingstendenser	22
3.1	Kystturismen i Danmark	22
3.1.1	Kystturisten i Syddanmark	25
3.1.2	Udenlandske kystturister i Danmark	25
3.2	Rejsetrends	26
3.3	Forventet udvikling i turismen på verdensplan	28
4	En målrettet fremadrettet indsats	30
4.1	SWOT-analyse	31
4.2	Mulige indsatsområder for turismens udvikling i kommunen	32
4.2.1	Forslag til indsatsområder	33
5	Principper for lokalisering / turismens fysiske rammer i kommuneplanen	37
5.1	Kommuneplan 2009-2021	37
5.2	Turisme og kommuneplanlægning	38
5.3	Principper for lokalisering	38
5.3.1	Delområder for turismeudvikling	38
5.3.2	Turismeanlæg i kystnærhedszonen	39
5.3.3	Campingpladser / feriecentre	40
5.3.4	Sommerhusområder	41

5.3.5	Mindre overnatningsenheder	41
5.3.6	Lystbådehavne	42
5.3.7	Oplevelses- og aktivitetsanlæg	42

1 Indledning

Denne rapport indeholder en turistpolitisk redegørelse, der skal fungere som et til-læg til Kommuneplan 2009-2021 for Nordfyns Kommune.

Planlovens regler for ferie- og fritidsanlæg i kystnærhedszonen

Behovet for udarbejdelse af nærværende rapport udspringer af Naturstyrelsens henvisning til planlovens regler for ferie- og fritidsanlæg i kystnærhedszonen, hvor der skal foreligge sammenhængende turistpolitiske overvejelser som grundlag for planlægningen (jf. Tabel 1-1). Rapporten er aktualiseret af, at Nordfyns Kommune er karakteriseret ved at have et betydeligt område defineret som Kystnærhedszone og at der er igangsat planlægning for Hasmark Strand Camping.

Tabel 1-1 *Planlovens regler for kystnærhedszonen*

Hovedreglen:

§5a: *Landets kystområder skal søges friholdt for bebyggelse og anlæg, som ikke er afhængige af kystnærhed*

Begrænsning til det nødvendige:

§5b: *...ferie- og fritidsanlæg skal lokaliseres efter sammenhængende turistpolitiske overvejelser og kun i forbindelse med eksisterende bysamfund eller større ferie- og fritidsbebyggelser*

De turistpolitiske overvejelser skal ses i sammenhæng med den øvrige indsats for at fremme turisme, bosætning og erhvervsudvikling i Nordfyns Kommune. Disse øvrige indsatser beskrives i Nordfyns Kommunes bosætningsstrategi og en kommende vækststrategi samt i den såkaldte K-ANT (Kultur-Arv, Natur, Turisme) indsats.

1.1 Metode og læsevejledning

Metode

Rapporten er udarbejdet på basis af en proces, der inkluderer desk research, analyse og vurderinger samt en workshop med deltagelse af kommunale aktører, turisme-fremmeaktører og lokale turismeaktører. Udarbejdelsen er således sket i en invol-verende proces med henblik på at give ejerskabsfølelse hos turistaktørerne i det nordfynske område, samt en forankring af udkommet i kommunens forvaltninger.

Læsevejledning

Rapporten indeholder foruden denne indledning fire kapitler:

- › Kapitel 2: Turismen i Nordfyns Kommune
- › Kapitel 3: Udviklingstendenser
- › Kapitel 4: En målrettet fremadrettet indsats
- › Kapitel 5: Principper for lokalisering / turismens fysiske rammer i kommune-planen

2 Turismen i Nordfyns Kommune

I dette kapitel beskrives karakteristika af turismen i Nordfyns Kommune baseret på en beskrivelse af *turismen i tal* og en beskrivelse af *områdeprofiler* for tre geografiske områder, herunder en beskrivelse af eksisterende attraktioner og oplevelses-tilbud i kommunen.

Beskrivelsen af den eksisterende turisme i Nordfyns Kommune skal sammen med en beskrivelse af relevante udviklingstendenser (Kapitel 3) danne grundlag for en vurdering af den fremadrettede indsats (Kapitel 4).

2.1 Turismen i tal

I dette afsnit beskrives turismen i tal for Nordfyns Kommune, herunder primært antal og fordelinger af overnatninger for de forskellige overnatningsformer samt fordelingen på nationalitet og på formål (ferie eller forretning). Slutteligt indeholder afsnittet en kort beskrivelse af beskæftigelse og omsætning skabt af turismen i Nordfyns Kommune, samt tal for kapacitetsudnyttelsen på hotel og feriecentre.

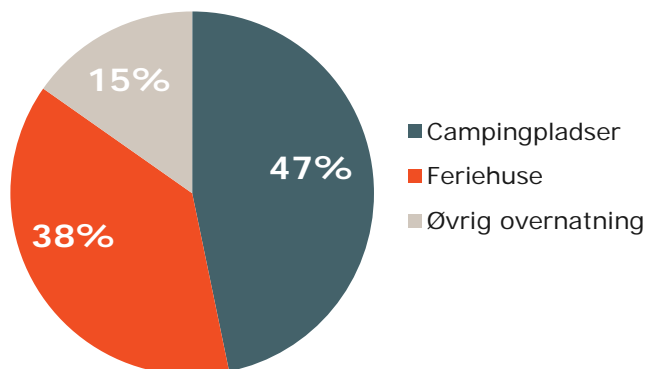
2.1.1 Overnatninger

Mange endagsturister, campister og feriehusovernatninger

Turismen i Nordfyns Kommune er karakteriseret af mange éndagsturister suppleret med overnattende turister, som primært overnatter på campingpladser eller i feriehus (jf. Figur 2-1). I dette afsnit fokuseres primært på overnattende turister, det skyldes bl.a. at vi har bedre og mere detaljeret viden om de overnattende turister end om endagsturisterne og at vi ikke har præcise tal for endagsturisternes antal. For overnatningernes vedkommende fokuserer vi primært på kommerciel overnatning altså der hvor der betales for en overnatning.

Privat overnatning i eget eller lånt feriehus skaber også en turismeomsætning og dermed vækst og beskæftigelse i kommunen, men området er ligesom endagsturisme ikke tilstrækkeligt belyst, og samtidig er den private overnatning typisk mindre påvirkelig over for initiativer, der er designet til at øge turismen.

Figur 2-1 Overnatninger i Nordfyns Kommune

Kilde: Danmarks Statistik bearbejdet af COWI. Tallene for camping og øvrig overnatning er fra 2012. Tal for feriehuseovernatninger er fra 2011.

Særkørsel fra Danmarks Statistik

Til denne rapport er indkøbt en særkørsel fra Danmark Statistiks turismestatistik med tal for kommercielle overnatninger i Nordfyns Kommune samt for kommunerne Svendborg og Faaborg-Midtfyn. Statistikken dækker over overnatningsformerne camping, hotel, feriecenter, vandrerhjem og lystbådehavne¹. Feriehuseovernatninger baseres på oplysninger fra udlejningsbureauerne og opgøres normalt kun på regionsniveau. Den indkøbte særkørsel fra Danmarks Statistik indeholder ikke feriehuseovernatninger for kommunerne. Til ovenstående figur er der anvendt oplysninger om antal overnatninger i feriehuse fra Danmarks Statistiks årlige opgørelse af feriehuseudlejningen².

Af denne årsag behandles feriehuseovernatninger særskilt fra de øvrige overnatningsformer, således beskrives først *overnatninger på camping, hotel, feriecenter, vandrerhjem og lystbådehavne* og dernæst *overnatninger i feriehuse*. I begge afsnit beskrives dels omfang af overnatninger og nationaliteter blandt overnatningerne.

Overnatninger på camping, hotel, feriecenter, vandrerhjem og lystbådehavne

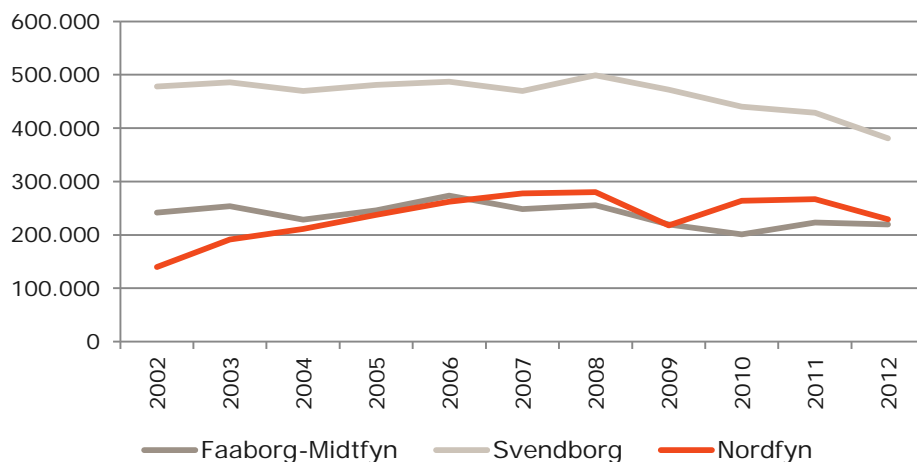
Udvikling i antal overnatninger

Nordfyns Kommune har oplevet en pæn vækst i antal overnatninger inden for camping, hotel, feriecenter, vandrerhjem og lystbådehavne i alt siden 2002. Der er sket en stigning på 64 pct. fra ca. 140.000 overnatninger i 2002 til ca. 230.000 overnatninger i 2012 med et højdepunkt i 2008. Dette er en stærk positiv udvikling, når sammenlignes med at antallet af overnatninger i Faaborg-Midtfyns Kommune og Svendborg Kommune er faldet med henholdsvis 9 pct. og 20 pct., mens antallet af overnatninger i Region Syddanmark er steget med 9 pct. jf. Figur 2-2 og Figur 2-3.

¹ Kun hoteller og feriecentre med mere end 40 senge, campingpladser med mere end 75 pladser tælles med. Overnatninger på vandrerhjem er baseret på indberetning fra vandrerhjem der er medlem af Danhostel. Opgørelsen af overnatninger i lystbådehavne er baseret på frivillig indberetning fra lystbådehavne og er dermed er dækningen ikke komplet.

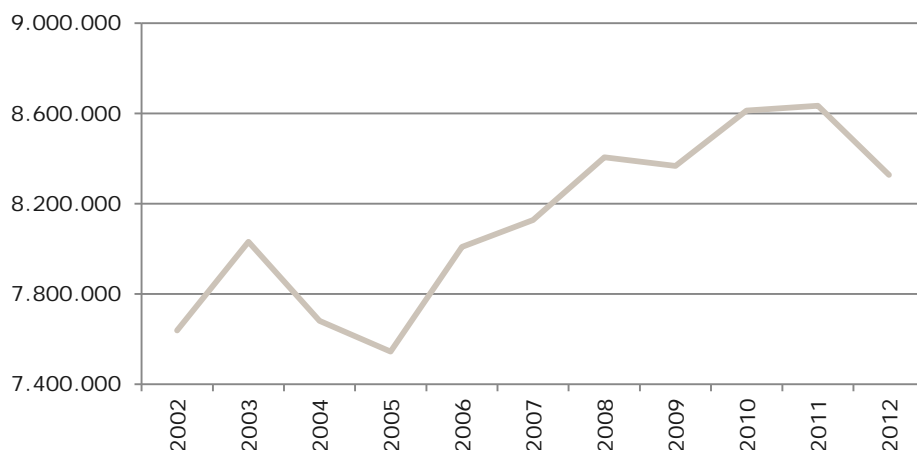
² Statistiske Efterretninger: Serviceerhverv 2012:1: *Feriehuseudlejning 2011*.

Figur 2-2 *Udvikling i antal overnatninger på camping, hotel, feriecenter, vandrerhjem og lystbådehavne, 2002-2012*

Kilde: Danmarks Statistik.

Figur 2-3 *Udvikling i antal overnatninger på camping, hotel, feriecenter, vandrerhjem og lystbådehavne, Region Syddanmark, 2002-2012*

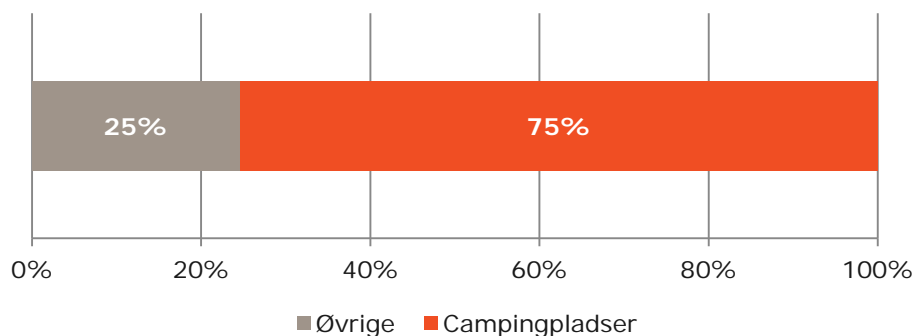

Kilde: Danmarks Statistik.

Høj andel camping-overnatninger

Nordfyns Kommune er kendetegnet ved en høj andel campingovernatninger. I 2012 er 75 pct. af overnatningerne på overnatningsformerne camping, hotel, feriecenter, vandrerhjem og lystbådehavne foretaget på campingpladser (jf. Figur 2-4). Til sammenligning er andelen af overnatninger på campingpladser betydelig mindre i Region Syddanmark, Svendborg Kommune og Faaborg-Midtfyns Kommune, hvor den ligger på hhv. 48 pct., 62 pct. og 44 pct..

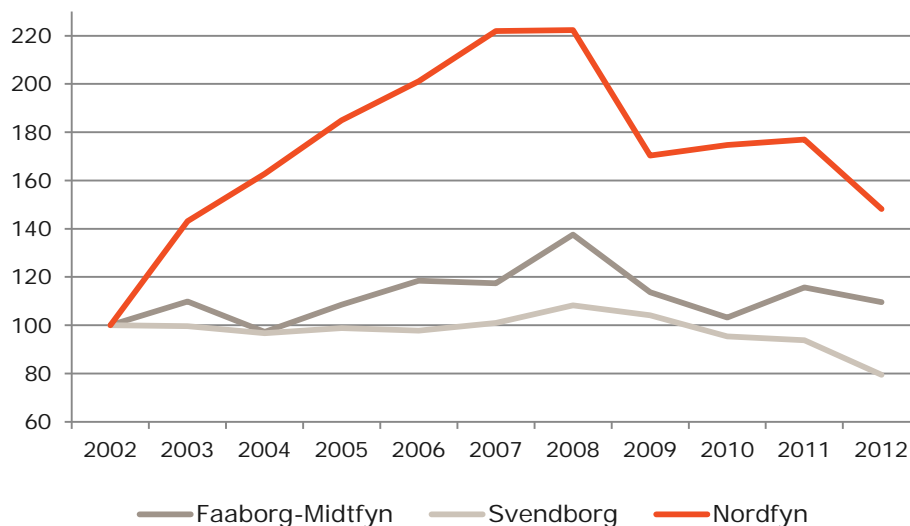
Figur 2-4 Overnatninger fordelt på campingpladser og øvrige, Nordfyns Kommune, 2012

Kilde: Danmarks Statistik. Øvrige dækker over overnatninger på hotel, feriecenter, vandrerhjem og lystbådehavne.

Væksten i det samlede antal overnatninger på camping, hotel, feriecenter, vandrerhjem og lystbådehavne i Nordfyns Kommune i perioden 2002-2012 er drevet af en vækst i både overnatninger på campingpladser og de øvrige overnatningsformer (hotel, feriecenter, vandrerhjem og lystbådehavne) med vækstprocenter på hhv. 48 pct. og 146 pct.. Der er dog sket et fald i det samlede antal af overnatninger fra 2008-2012 på ca. 18 pct., mens der for campingovernatninger særskilt er sket fald på ca. 33 pct. (jf. Figur 2-5).

Figur 2-5 Udvikling i antal overnatning på campingpladser, 2002-2012 (opgjort i 1000)

Kilde: Danmarks Statistik

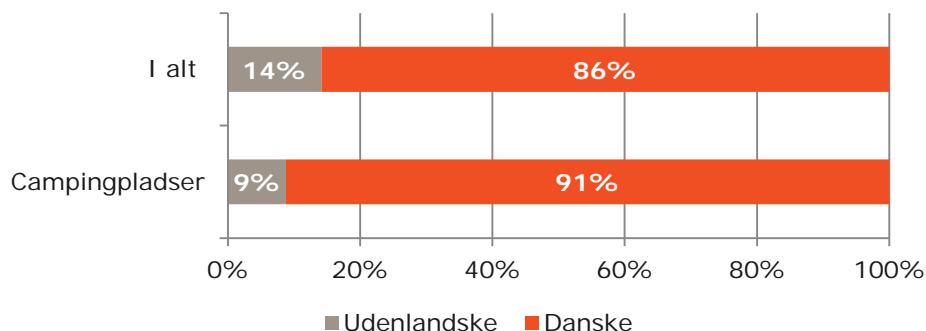
Primært danske
overnattende gæster

I Nordfyns Kommune foretages de fleste overnatninger på camping, hotel, feriecenter, vandrerhjem og lystbådehavne af danskere. Således udgør de danske overnatninger omkring 86 pct., mens de udenlandske udgør omkring 14 pct. i Nordfyns Kommune i 2012 jf. Figur 2-6. Som angivet i figuren foretages blot 9 pct. af overnatningerne på campingpladserne i Nordfyns Kommune af udlændinge i 2012.

Andelen af udenlandske overnatninger er højere i Nordfyns Kommune end i Svendborg Kommune, men lavere end i Region Syddanmark og Faaborg-Midtfyns

Kommune, hvad angår såvel overnatninger i alt på camping, hotel, feriecenter, vandrerhjem og lystbådehavne, og overnatninger på campingpladser særskilt i 2012. På landsbasis ligger andelen af udlændinge på campingpladser på 23 pct., mens den på regionsbasis lå på 31 pct..

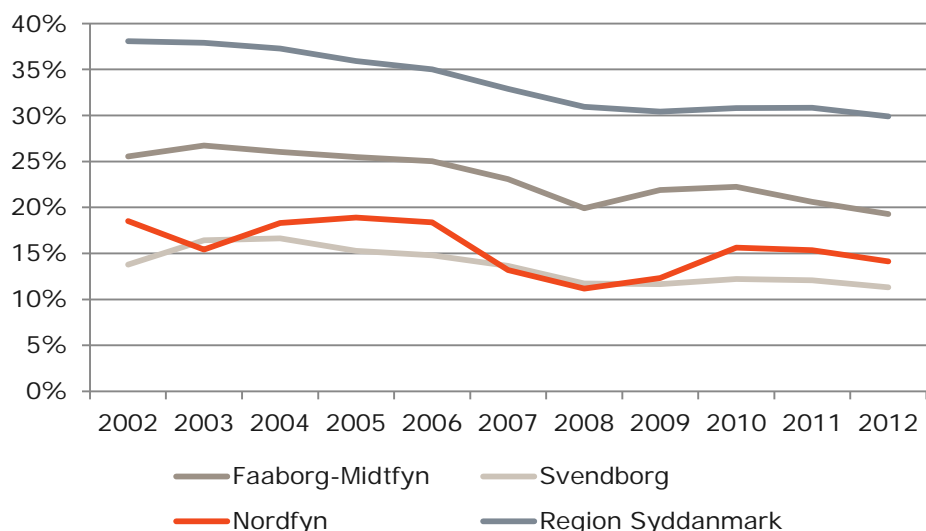
Figur 2-6 Andel udenlandske overnatninger I alt og på Campingpladser, 2012

Kilde: Danmarks Statistik - Statistikbanken. Note: I alt indeholder overnatninger på camping, hotel, feriecenter, vandrerhjem og lystbådehavne.

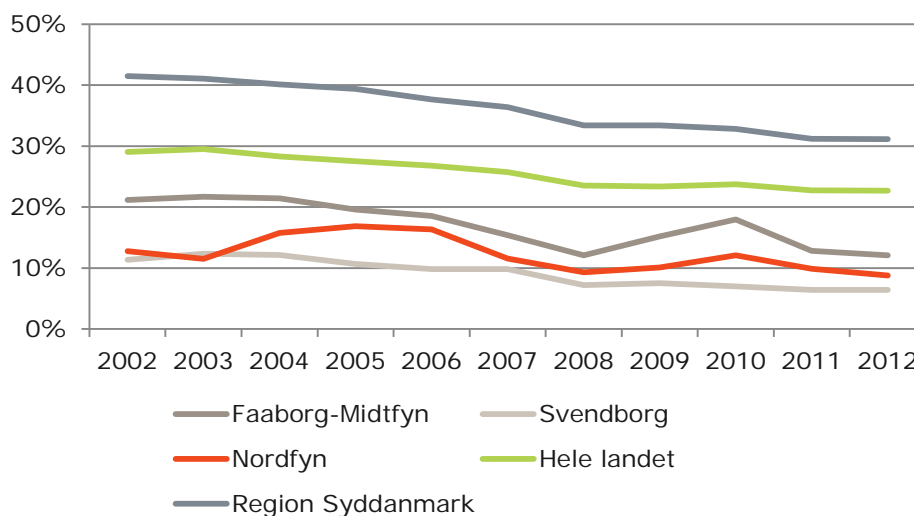
Andelen af udenlandske overnatninger på camping, hotel, feriecenter, vandrerhjem og lystbådehavne i Nordfyns Kommune er faldet fra 19 pct. i 2002 til 14 pct. i 2012, mens andelen af udenlandske overnatninger på campingpladser særskilt i Nordfyns Kommune er faldet fra 13 pct. i 2002 til 9 pct. i 2012. Andelen af udlændinge er ligeledes faldet i Region Syddanmark og de to sammenligningskommuner Svendborg og Faaborg-Midtfyn for både det samlede antal overnatninger og campingovernatninger jf. Figur 2-7 og Figur 2-8. Ses der på landet som helhed er andelen af udlændinge på campingpladser faldet fra 29 pct. til 23 pct..

Figur 2-7 Udvikling i andel udlændinge, I alt, 2002-2012

Kilde: Danmarks Statistik. I alt indeholder overnatninger på camping, hotel, feriecenter, vandrerhjem og lystbådehavne.

Figur 2-8 Udvikling i andel udlændinge, Camping, 2002-2012

Kilde: Danmarks Statistik.

De udenlandske overnatninger i Nordfyns Kommune i 2012 foretages primært af tyskere. De tyske overnatninger udgør ca. 14.000 overnatninger svarende til 44 pct. af de udenlandske overnatninger på camping, hotel, feriecenter, vandrerhjem og lystbådehavne. De øvrige nationaliteter på top 5 er Holland med ca. 7.700 overnatninger, Norge med ca. 6.100 overnatninger, Sverige med ca. 1.600 overnatninger og Japan med 700-800 overnatninger³.

Ses der på fordelingen af udenlandske overnatninger på campingpladser i Nordfyns Kommune i 2012 dominerer tyskerne med ca. 7.900 overnatninger svarende til 52 pct. af de udenlandske overnatninger på campingpladser i Nordfyns kommune i 2012. De øvrige nationaliteter på top 5 er Norge med ca. 3.000 overnatninger, Sverige med 800-900 overnatninger og Schweiz ca. 300 overnatninger.

Der er således i 2012 en forskel mellem den samlede mængde af udenlandske gæster, som overnatter i kommunen, og dem der overnatter på campingpladser.

En lav andel forretningsrejseovernatninger

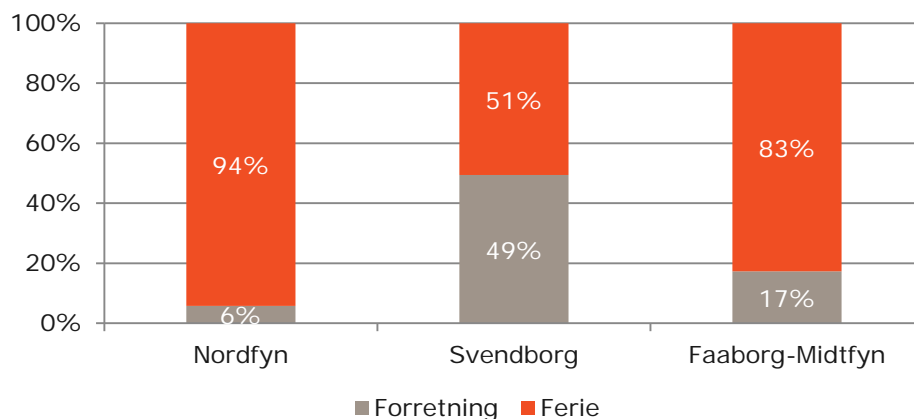
Som det ses af Figur 2-9 foretages langt størstedelen af overnatningerne på hoteller og feriecentre i Nordfyns Kommune i 2012 i forbindelse med ferier (94 pct.) frem for forretningsrejser (6 pct.). Andelen af forretningsovernattende på hoteller og feriecentre i 2012 er betydeligt højere i både Svendborg Kommune og Faaborg Midtfyn Kommune.

De forretningsrejsende (som overnatter på hoteller og feriecentre) i Nordfyns Kommune er karakteriseret ved at de oftere rejser i grupper, end de overnattende turister som er på ferie i kommunen. Således er 25 pct. af forretningsrejseovernat-

³ Det antages, at det relativt høje antal japanske overnatninger påvirkes af kurser på Nordfyns Folkehøjskole for japanske kursister.

ningerne i 2012 grupperejser, mens dette kun er gældende for 3 pct. af ferieovernatningerne.

Figur 2-9 Fordeling af overnatninger på ferie og forretningsrejser, 2012

Kilde: Danmarks Statistik. Segmentfordelingen dækker kun over hoteller og feriecentre

Overnatninger i feriehus

I 2011 var der i Danmark 512.000 udlejede hus-uger i feriehus, udlejet gennem danske udlejningsbureauer⁴, hvilket er en stigning på 1 pct. fra 2010. Udlejningen udgør 15,5 mio. overnatninger i feriehus, hvilket er en stigning på 3 pct. fra 2010.

Region Syddanmark var den region, der havde flest overnatninger i feriehus i 2011. I regionen blev der udlejet ca. 186.000 hus-uger, svarende til ca. 5,5 mio. overnatninger. På Fyn var der ca. 809.000 overnatninger, og i Nordfyn og Odense kommune tilsammen ca. 141.000 overnatninger. Jævnfør Tabel 2-1 er der ikke op-listet nogen sommerhuse i bygningsmassen i Odense Kommune i 2012, hvorfor det kan antages, at hovedparten hvis ikke alle de ca. 141.000 overnatninger er foretaget i Nordfyns Kommune.

Tabel 2-1 Antal sommerhuse, 2012

	Region Syddanmark	Landsdel Fyn	Nordfyns Kommune	Odense Kommune
Antal sommerhuse	34.882	12.545	3.181	0

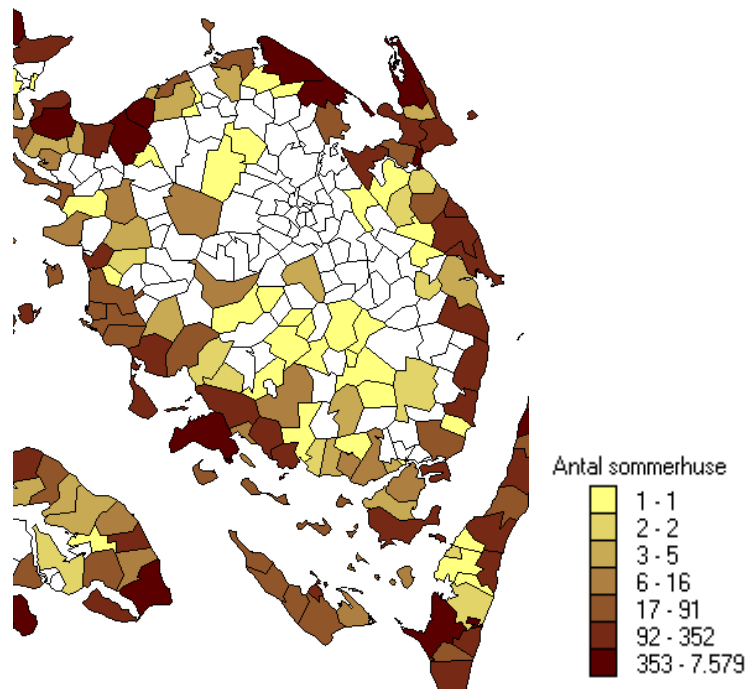
Kilde: Danmarks Statistik.

⁴ Statistikken omfatter kun de huse, der er udlejet gennem danske formidlere. En særundersøgelse af feriehusudlejningen, som Danmarks Statistik har udført for VisitDenmark i 2005, viste, at 90 pct. af de udlejede feriehus blev udlejet gennem danske bureauer og turistforeninger mod 84 pct. i 2000, 83 pct. i 1996, 79 pct. i 1992 og 71 pct. i 1990. Denne undersøgelse viser desuden, at de udlejede feriehus repræsenterede 18 pct. af de i alt 187.000 feriehus i Danmark i 2005. (Kilde: Danmarks Statistik, *Serviceerhverv 2012:1* (Statistiske Efterretninger)).

Koncentration af feriehuse i særligt Hasmark Strand og Skåstrup

Størstedelen af feriehuse i Nordfyns Kommune ligger, ligesom i det øvrige land, langs kysten (se Figur 2-10). I Nordfyns Kommune er der særligt to store feriehuseområder, Hasmark Strand og Skåstrup, hvoraf førstnævnte er det klart største.

Figur 2-10 Antal feriehuse, 2010, Fyn

Kilde: Rapporten 'Kystturismen i Danmark', udarbejdet af Center for Regional- og Turismedforskning for Videncenter for Kystturisme.

Primært tyske og til dels danske overnattende gæster

De fleste feriehuseovernatninger i Region Syddanmark, på Fyn og i Nordfyn og Odense kommune tilsammen foretages af tyskere. Dog er andelen af tyskere jf. Tabel 2-2 betydeligt lavere på Fyn og i kommunerne Nordfyn og Odense end i Region Syddanmark samlet set.

Tabel 2-2 Overnatninger i feriehuse opdelt på nationalitet, Tyskland, Danmark og øvrige, 2011

	Tyskland	Danmark	Øvrige
Region Syddanmark	75 %	17 %	8 %
Fyn	52 %	34 %	14 %
Nordfyn og Odense	41 %	31 %	29 %

Kilde: Danmarks Statistik.

Sæsonvariation på tværs af nationaliteter

Samlet set var der på landsplan i 2011 flest udlejede hus-uger i uge 30, hvilket udgjorde 6 pct. af de samlede udlejede hus-uger. Der er dog variationer på tværs af nationaliteter. De udlejede hus-uger for tyskerne ligger oftest i uge 31, mens de for

danskerne og svenskerne oftest ligger i uge 29, for nordmændene oftest ligger i uge 28 og for hollænderne oftest i uge 18.⁵

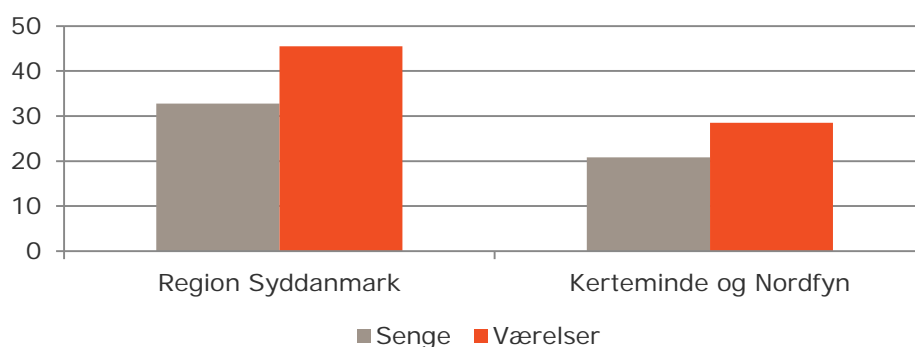
2.1.2 Beskæftigelse, omsætning og kapacitet

Det anslås, at turismen i Nordfyns Kommune samlet set giver anledning til 450 fuldtidsbeskæftigede og en omsætning på 231 mio. kr.⁶

Ikke fuldt udnyttet kapacitet

Kapacitetsudnyttelsen de sidste 12 måneder per januar 2012 er i Kerteminde og Nordfyn kommuner samlet set på godt 20 pct. på senge og knap 30 pct. på værelser, hvilket ligger under niveauet for region Syddanmark samlet set jf. Figur 2-11. Der er med andre ord ledigkapacitet og plads til flere gæster.

Figur 2-11 Kapacitetsudnyttelsen af hhv. senge og værelser, Hotel og Feriecentre i udvalgte områder i Region Syddanmark, sidste 12 mdr. per januar 2012

Kilde: Baseret på materiale udarbejdet af Danmarks Statistik for VisitSyddanmark. Overnatninger på Hotel og Feriecentre. Sidste 12 måneder. Januar 2012, med +40 senge.

2.2 Nordfyns Kommunes profil

Naturen og herunder særligt kystlinjen er Nordfyns Kommunes turismeprodukt

Nordfyns Kommunes attraktioner og oplevelsestilbud er i mindre grad tilknyttet større turistattraktioner, i nogen grad tilknyttet byer (særligt Bogense, Sønderø og Otterup), og i høj grad tilknyttet naturen på Nordfyn.

Der er ingen store turistattraktioner beliggende i Nordfyns Kommune, hvorfor ingen af turismeattraktionerne i Nordfyns Kommune optræder på VisitDenmarks top 50 liste over de mest besøgte attraktioner i Danmark i 2011⁷. I Nordfyns Kommune er der dog en række mindre attraktioner og oplevelsesmuligheder⁸, herunder bl.a. en række godser, slotte, museer, gallerier og mindre festivaler/events (f.eks. Rosen-

⁵ Kilde: Danmark Statistik

⁶ Kilde: Rapporten Kystturismen i Danmark, udarbejdet af Center for Regional- og Turismeforskning for Videncenter for Kystturisme.

⁷ Kilde: VisitDenmark.dk

⁸ Kilde: 'Nordfyn Turistguide 2012', Nordfyns Turistbureau.

festival, Linedancetræf i Bogense, Fjordens dag, Morud Kunst dage og Nordfyns friluftsspil).

I 2008 udarbejdede Nordfyns Kommune en plan for oplevelsesøkonomi, erhverv og turisme frem mod 2015⁹, hvori det bl.a. blev konstateret, at der kun er få restauranter, caféer, gårdbutikker og andre livsstilstilbud til den moderne forbruger.

Nordfyns Kommunes primære turismeattraktion kan utvetydigt konstateres at være områdets natur, herunder særligt kystlinjen. Kommunens tilbud til turister er i høj grad tilknyttet naturen på Nordfyn, herunder særligt kommunens lange strækning med en varierende kyst og strand. Naturen kan anvendes til en række rekreative formål af både aktiv og afslappende karakter, herunder¹⁰:

- > *Badning:* Strandene på Nordfyn er beliggende på Nordfyns ca. 80 km lange kystlinje. Af offentlige strande findes: Skåstrup, Fuglsang, Tørresø, Kristiansminde, Jørgensø og Hasmark. Udover naturstrandene er der ved Bogense anlagt en kunstig sandstrand og badeanstalt og ved Morud er der et friluftsbad. Af indendørs bademuligheder findes Bogense Svømmehal og Hasmark Bade-land.
- > *Lystbådehavne:* Havne på Nordfyn udgøres af Bogense Marina (som er Fyns største Marina med plads til over 700 både), Bogense gl. havn, Klintebjerg, Vigelsø, Egensedybet/Otterup Lystbådehavn. Turisten kan få ture på havet med turbåden 'Svanen' eller det gamle træskib M/S Castor, der f.eks. sejler rundt om Æbelø eller til Endelave fra Østre Mole i Bogense.
- > *Lystfiskeri:* Nordfyn slår sig overfor internationale turister på at være en god destination for en aktiv fiskeferie for såvel danske som udenlandske turister. Nordfyn har en kystlinje bestående af en lang række fiskesteder (Flyvesandet - Egebjerggård, Klintebjerg, Skåstrup Strand, Æbelø, Egensedybet -Otterup lystbådehavn til Galten Hoved og Enebærodde) med forskellige høj- og skuldersæsonen, således at der hele året er en eller flere destinationer med mulighed for fiskeoplevelser. Herudover er der 'put and take'-søer, herunder Børges Put and take i Rydskov ved Årup, Lindegårdens fiskesø i Gundstrup ved Otterup og Mosegaarden i Sdr. Esterbølle ved Søndersø. Endelig kan skibet MS Castor kan hyres til fisketure, mens både kan lejes ved Klintebjerg Bådeleje. Nordfyns Turistbureau tilbyder forskellige fiskeriopholds-pakkeløsninger af 3 eller 7 dages varighed¹¹
- > *Oplevelser og aktiviteter i naturen for børn:* På Nordfyn er der en række naturlegepladser ved Langesø, Morud og Barfods Dam i Bogense og en motionslegeplads ved marinaen i Bogense.

---

⁹ Kilde: 'Plan for oplevelsesøkonomi, erhverv og turisme 2008-2015', Nordfyns Kommune

¹⁰ Kilde: 'Nordfyn Turistguide 2012', Nordfyns Turistbureau.

¹¹ Kilde: 'Seatrout Eldorado - on Top of Funen', Nordfyns Turistbureau

- > *Golfferie:* Der er mulighed for en aktiv golfferie med baner nær Bogense i Gyldensteen Golf og mellem Langesø Skov og Slotshaven i Langesø Golf.
- > *Naturoplevelser i bil, på cykel og til fods:* Margueritruuten udgør 72km på Nordfyn, som kan nydes i bil og på cykel, hvis man er til fysisk aktivitet. Der er en række stier i området bl.a. Hjertestien ved Bogense, Trampestien gennem Det grønne Hjerte ved Bogense, Havfruestien på østsiden af Bogense, Naturstien ved Mosegården, Kærlighedsstien vest for Otterup, Den grønne sti beliggende i som en cirkelform i udkanten af Otterup og vandre- og cykelstier gennem Otterup byskov. På og ved Nordfyn findes en række naturområder som kan nydes til fods eller på cykel bl.a. Æbelø, Enebærøde, der er udlagt som Natura 2000 område, ved indsejlingen til Odense fjord, Langesø, Storskoven og Dalene ved Roerslev. Herudover findes en række parker bl.a. Kongsdal Åben have.
- > *Fuglekiggeri:* En række steder på Nordfyn er der opstillet fugletårne, hvorfra man kan se på fugle i det fuglerige Natura 2000 område, der løber på store dele fra Skåstrup til Vigelsø.

Udover de eksisterende tilbud i naturen, er der også dialog omkring nye initiativer i området, f.eks. har der være afholdt et idémøde omkring Hesteturisme¹² og der er nye initiativer i gang bl.a. Hasmark Strandoase.

Bogense

En hyggelig købstad

Ved Nordfyns nordvestvendte kyst ligger Bogense by, som er karakteriseret ved at være en hyggelig købstad fra 1288 med kirke klokkespil fra rådhuset, den lille figur Manneken Pis og et torvemiljø, som tilsammen danner rammerne for shopping, café- og restaurantbesøg, byvandring og mindre events af forskellig art i løbet af året.

Tæt på midtbyen ligger byens havnefront med Bogense Marina og Bogense Gl. Havn. Bogense Marina er Fyns største marina med plads til mere end 700 både og udgangspunkt for Sea Challenge Fyn. Havnen fremstår som et autentisk fiskermiljø, hvor turisterne har mulighed for at tage en tur med der restaurerede træskib M/S Castor fra 1936.

I Bogense og omegn kan man som turist bl.a. opleve Nordfyns museum, Rosenfestival, Bogense Vandtårn, Harridslevgaard Slot, Gyldensteen Gods, Gyldensteen Golf, Bogense Badestrand, Bogense Svømmehal, Hesteture og Bogense vandtårn med skiftende kunststillinger og arrangementer.

Turister kan i Bogense området overnatte på Bogense Strand Camping (5 stjernet campingplads), Kyst Camping Bogense, hoteller og Bed&Breakfast, som sammen skaber rammerne for forskellige overnatningstyper og gæster.

---

¹² Kilde: Fuld galop på hesteturisme - invitation til idémøde om hesteturisme på Nordfyn, Nordfyns kommune, 2013, afholdt den 15. januar 2013 på Ditlevsdal Bison Farm

Friluftsliv og oplevelser ved kysten

Hasmark-området

Hasmark-området er karakteriseret af turismeoplevelser baseret på naturen og den lange kyststrækning, og er et udflugtsmål for et stort antal endagsbesøgende fra både lokalområdet og Odense.

Både Æbelø og Enebærodde er naturlokaliteter. Æbelø er karakteriseret ved vild natur, et rigt dyreliv, fugletårne, steder for lystfiskeri og mulighed for vandreture, mens Enebærodde med fredet naturområde er velegnet til cykel-, gå- og vandreture samt lystfiskeri. I kommunens nordligste del ligger Flyvesandet Flyvesandet Camping ved Agernæs, hvor der er badestrand og fine fiskepladser. Syd for Hasmark Strand kan turisten besøge Hofmangsgave og tilhørende park.

Det mest centrale sted i området er dog beliggende omkring Hasmark Strand, med Hasmark Strand Badeland (ude og inde), campingpladsen Hasmark Strand Camping og over 3000 feriehuse i området. Data fra Hasmark Strand Camping viser en positiv en stigning på knap 30 pct. i antal overnatninger fra 2008 ca. 62.000 overnatninger i 2008 til skønnet ca. 80.000 overnatninger i 2012 (overnatningsdataet bygger på skøn foretaget af Hasmark Strand Camping). Til sammenligning viser data Danmarks Statistik, som tidligere beskrevet, et fald på 33 pct. fra 2008-2012 i det samlede antal campingovernatninger i Nordfyns Kommune.

Ved Hasmark er der endvidere opnået tilsagn fra RealDania til projekt 'Hasmark Strandoase', som er et af de udvalgte projekter til realisering inden for RealDanias kampagne Stedet Tællers fokusområde 'Kvalitet i kysternes turistbyer'¹³. Projektets succeskriterier inkluderer bl.a. en stigning på 20 pct. af endagsbesøgende og en stigning på 10 pct. af sommerhusudlejninger¹⁴.

---

¹³ Kilde: stedet-taeller.dk

¹⁴ Nordfyns Kommune ønsker som et døgn- og sæsonforlængende initiativ at revitalisere Hasmark Strand til Hasmark Strandoase, som er en offentlig tilgængelig strandpark med forskellige aktivitets- og opholdstilbud for alle både før, under og efter strandturen. Der ønskes etableret et kunstigt landskab med bakker og dale med opholdsnicher (læfyldte strandterrasser, grillsteder, bålplads, amfiscene og delvist overdækkede picnicområder) og nye aktiviteter (udsigtstårn, klatretræ, gynger, trampoliner og græsareal), der skaber mulighed for udsigt over vandet, adgang til 12 km. uafbrudt sandstrand og flere aktivitets- og oplevelsesmuligheder. Målgruppen er alle, dog med særligt fokus på børnefamilier, unge, personer med handicap og dagturister. Projektets succeskriterier inkluderer: en stigning på 20 pct. af endagsbesøgende, en stigning på 10 % af sommerhusudlejninger ved Hasmark, en øget andel besøgende udenfor højsæsonen juli-august, et flertal af besøgende i målgruppen børnefamilier eller unge ml. 16-29 år, en øget tilfredshed med opholdet på stranden og området ved strandparken, flere og mere tilfredse besøg af personer med handicap og aktiv brug af aktiviteterne på strandområdet. Kilde: 'Hasmark Strandoase - En offentlig Strandpark ved Fyns længste badestrand', Stedet Tæller - Yderområdernes potentialer, Nordfyns Kommune, 2012

Forskelligartede selvstændige oplevelser	<p data-bbox="491 228 1482 344">Baglandet rummer et bredt udsnit af oplevelsestilbud beliggende spredt i kommunens ikke-kystnære områder.</p> <p data-bbox="491 389 1482 607">Centralt i baglandet og kommunen ligger Søndersø, hvor turisten kan opleve Søndersø Kirke berømt for sine kalkmalerier m.v., specialbutikker og Dallum Slot, der i dag fungerer som rehabiliteringscenter. Udover Søndersø ligger også stationsbyen Otterup i baglandet. Otterup er beliggende sydvest for Hasmark Strand med Otterup Museum, lørdagsmarked på torvet og øvrige løbende arrangementer f.eks. Kræmmermarked og Nordfyns Friluftsspil.</p> <p data-bbox="491 651 1482 719">I baglandet ligger en række spredtliggende turistaktører, der skaber oplevelser for turister med forskellige smag.</p> <p data-bbox="491 763 1482 940">Turisten på Nordfyn har mulighed for at besøge Europas største bisonfarm, Ditlevsdal Bison Farm med ca. 400 bisonokser, eller tage et slag golf på Langesø Golf. Herudover kan der laves ture til Klintebjerg havn og Vigelsø (med mulighed for en tur med "Svanen" eller "Lunden"), Morud friluftsbad, Humlemagasinet, Langesø Slot og Kapel, Glavendruplunden og Kongsdal Have.</p>
--	---

3 Udviklingstendenser

I dette kapitel beskrives en række udvalgte udviklingstendenser med afsæt i 1) *kystturismen i Danmark*, 2) *rejsetrends* og 4) *forventet udvikling i turismen på verdensplan*.

Beskrivelsen af udviklingstendenserne skal som tidligere nævnt sammen med en beskrivelse af den eksisterende turisme i Nordfyns Kommune (Kapitel 2) danne grundlag for en vurdering af den fremadrettede indsats (Kapitel 4).

3.1 Kystturismen i Danmark

Turismen i Nordfyns Kommunes kan efter VisitDenmarks definitioner karakteriseres som kystturisme. Dette afsnit om kystturismen i Danmark bygger generelt på rapporten 'Kystturisterne i Danmark - En ABC med regionalt fokus', Videncenter for kystturisme, 2013.

Region Syddanmark er den danske region der har flest kystturismeovernatninger

Der blev foretaget 34,2 mio. overnatninger inden for kystturismen i Danmark i 2011, hvoraf 38 pct. (12,9 mio.) blev foretaget i Region Syddanmark. Region Syddanmark er den danske region med flest kystturismeovernatninger.

Nedenfor i Tabel 3-1 er karakteristika for kystturismen i Danmark kort beskrevet.

Tabel 3-1 Karakteristika for kystturismen i Danmark

Overnatningerne inden for kystturismen i Danmark:

- › Kystturismeovernatningerne foretages primært af danskere og tyskere, som udgør henholdsvis 50 pct. og 37 pct. af overnatningerne. Den tredje og fjerde største gruppe udgøres af de nordiske lande Norge og Sverige med henholdsvis 5 pct. og 3 pct. af overnatningerne.
- › Kystturismeovernatningerne foretaget oftest i et feriehus (45 pct.) eller på en campingplads (ca. 33 pct.).
- › Kystturismeovernatningerne sker primært i juni-august (58 pct.) med spidsbelastning i juli.

- › Der er typisk 3 personer per gruppe, som overnatter i gennemsnit 8,4 nætter.

Målgruppen inden for kystturismen i Danmark

- › Kystturisterne er oftest par uden børn (52 pct.) eller børnefamilier (48 pct.).
- › Kystturisterne har næsten altid været på ferie i Danmark én eller flere gange inden for de sidste 5 år (93 pct.) - og mange er hyppige gengangere. Således har 58 pct. været på ferie i Danmark fem gange eller flere inden for de sidste 5 år.

Forbruget hos kystturisten i Danmark

- › Kystturisten bruger i gennemsnit 396 kr. per person i døgnet.

Kilde: 'Kystturisterne i Danmark - En ABC med regionalt fokus', Videncenter for kystturisme, 2013. Data er fra 2011. Kystturisten er her defineret som al turisme uden for de 4 storbyer - København, Odense, Aalborg og Aarhus.

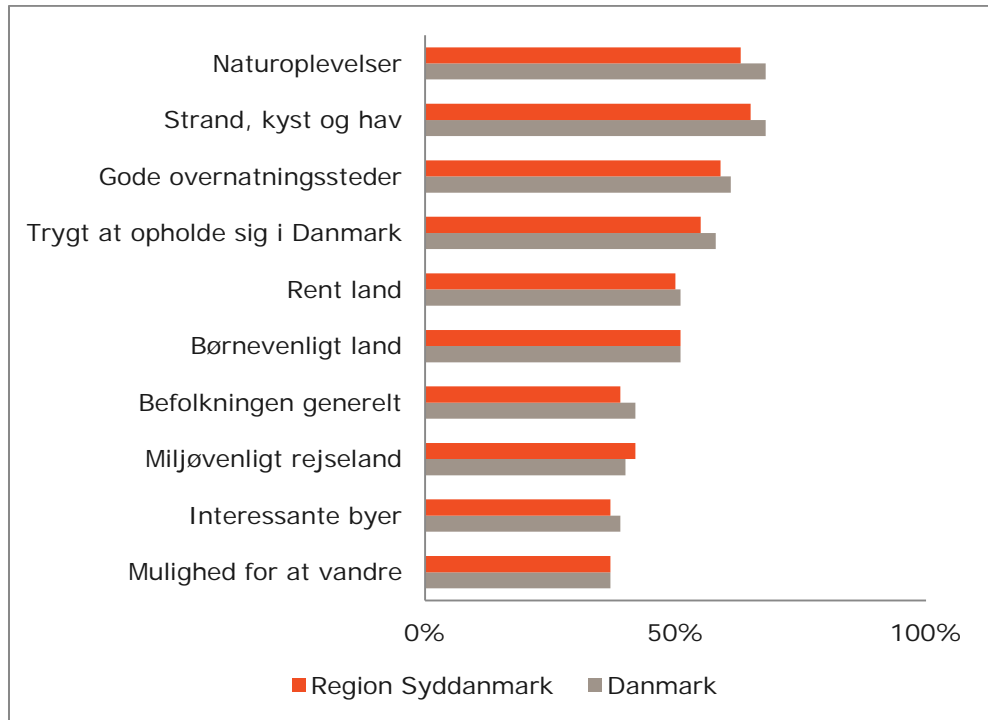
Kystturisterne i Danmark rejser primært efter natur og strand

Korte ture, god mad, byliv og shopping er de oftest foretagne aktiviteter

Kystturistens rejsemotiver og aktiviteter er illustreret i henholdsvis Figur 3-1 og Figur 3-2. Af figurerne ses, at Naturoplevelser og Strand, kyst og hav er de to hyppigst forekomne motiver for at rejse til Danmark som kystturist. Herudover spiller gode overnatningssteder og tryghed også ofte ind.

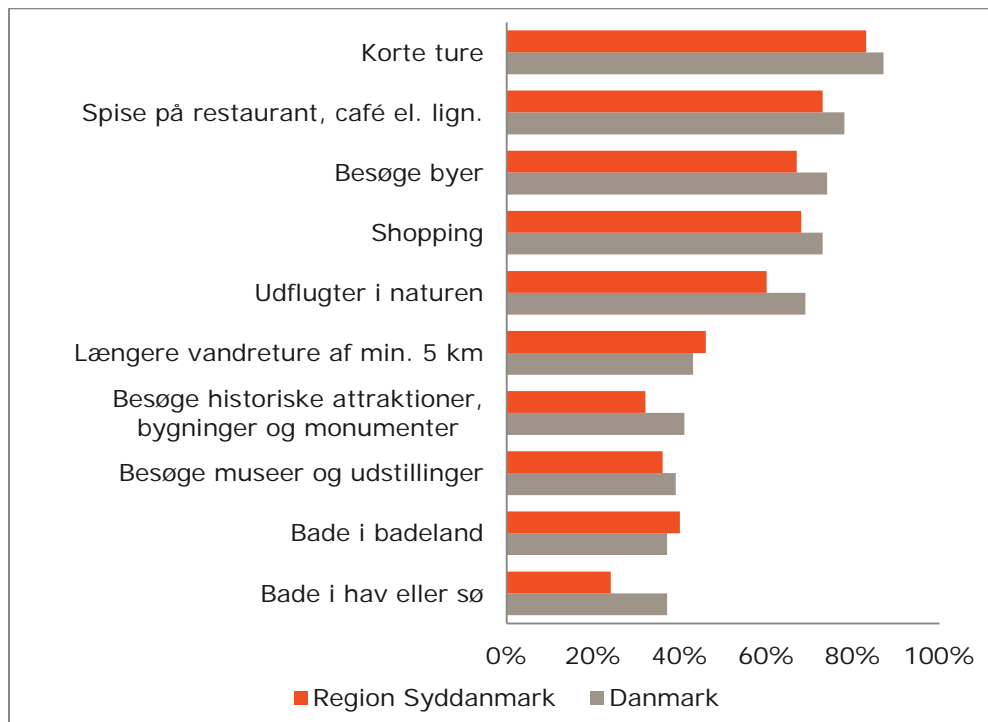
Rejsemotivet spejles i aktivitetsvalget, hvor mange vælger at gå korte ture og/eller tage på udflugter ud i naturen. Herudover gør turisterne også i høj grad brug af byernes generelle tilbud, herunder Besøge byer, Spise på restaurant, café eller lign og Shopping, selvom interessante byer kun for under halvdelen af turisternes vedkommende er blandt deres rejsemotiver. Aktiviteter arrangeret af det mere traditionelle turisterhverv, herunder Besøge historiske attraktioner, bygninger og monumenter og Besøge museer og udstillinger og Bade i badeland besøges af knap halvdelen af turisterne.

Figur 3-1 Liste over top 10 rejsemotiver

Kilde: 'Kystturisterne i Danmark - En ABC med regionalt fokus', Videncenter for kystturisme, 2013. Spm: Hvad er årsagen til, at du valgte Danmark som rejsemål? Mulighed for flere svar.

Figur 3-2 Liste over top 10 aktiviteter

Kilde: 'Kystturisterne i Danmark - En ABC med regionalt fokus', Videncenter for kystturisme, 2013. Spm: Hvor ofte på denne rejse har du foretaget/planlægger du at foretage følgende aktiviteter på en skala fra 1 til 5. Her vises 2-5, en enkelt gang - meget ofte.

3.1.1 Kystturisten i Syddanmark

Målgrupper: Sjøv, leg og læring og Det gode liv

Kystturisterne i Syddanmark udgøres af 45 pct. som holder ferie med børn og 55 pct., som holder ferie uden børn. Det er således målgrupperne Sjøv, leg og læring og Det gode liv, som præger turismen i Syddanmark.

Kystturisten i Syddanmark varierer en smule fra den gennemsnitlige kystturist i Danmark på flere områder. Nedenfor er nogle af disse områder beskrevet.

Kortere ophold og lavere døgnforbrug

Kystturisten i Syddanmark er karakteriseret ved et lidt kortere ophold (7.5 nætter) og et lidt lavere døgnforbrug (350 kr. per person i døgn) end den gennemsnitlige kystturist i Danmark.

Højere efterspørgsel efter større attraktioner og kur, spa og wellness

Region Syddanmark er præget af et bredt spektrum af rejsemotiver, men med en top 10 som matcher fordelingen for hele landet. I Syddanmark er der dog i forhold til hele landet flere, som angiver Besøge forlystelsesparker og oplevelsescentre, hvilket formodentligt er påvirket af, at en række større attraktioner bl.a. Legoland og Danfoss Universe, som er beliggende inden for regionen. Herudover er der også en relativ stor andel af turisterne, som angiver Kur, spa og wellness som væsentlige rejsemotiver.

3.1.2 Udenlandske kystturister i Danmark

Variationer på tværs af nationaliteter

De udenlandske kystturister adskiller sig en smule fra de danske. Således ser turisterne fra Norge, Sverige og Holland oftere forlystelsesparker og attraktioner som et vigtigt rejsemotiv end det er tilfældet for den samlede gruppe af kystturister. Anvendelsen af naturen varierer også efter nationalitet hos de største turistgrupper. Mens tyskerne ofte bruger naturen til vandreture og til lange cykelture, foretager skandinaverne og danskerne i højere grad mindre udflugter og korte gåture.

Andre undersøgelser viser, at rejsemotiverne på tværs af ferietyper varierer på tværs af nationaliteter. Det er relevant at have kendskab til disse variationer i forhold til at målrettet sit oplevelsesudbud overfor den udvalgte målgruppe. I Figur 3-3 er angivet, hvordan rejsemotiver og valg af destination er drevet af forskellige behov hos de fire hyppigste nationaliteter blandt de udenlandske turister i Danmark. De behov, der vurderes særlig at matche udbuddet i Nordfyns Kommune er understreget.

Figur 3-3 Behov bag rejsemotiver og valg af destination

<p>Nordmænd</p> <p>Et materiale behov og interesse (motiver som shopping, specialtilbud, moderne land, mad og sjov)</p> <p>En søgen mod det ægte, oprindelige og naturlige (motiver som natur, kultur og miljø)</p> <p>En søgen efter at se en masse ny, at få det hele med, masser af oplevelser også til børn</p> <p>Et ønske om at dyrke kroppen, både gennem spa, sol og fysiske aktiviteter</p>	<p>Svenskerne</p> <p>Et behov for at se noget nyt, kombineret med shopping, specialtilbud og interesse i et moderne land</p> <p>En søgen mod det nære og trygge, med børn i fokus</p> <p>Et højt aktivitetsniveau via bl.a. særlige begivenheder og by-oplevelser</p> <p>Et behov for at slappe af, gerne i stærk sol</p>
<p>Tyskerne</p> <p>Et stærkt behov for samværd og nærhed, både inden for familien og rejsegruppen og med de omgivende rammer</p> <p>Et behov for at komme ud i verden, for at se noget nyt og blive beriget kulturelt</p> <p>Et behov for lette aktiviteter, der giver adspredelse og afveksling f.eks. begivenheder og forlystelser</p> <p>Et behov for fuld fysisk aktivitet</p>	<p>Hollænderne</p> <p>Et behov for at komme ud og udforske verden vs. være hjemme ved det kendte og trygge. Danmark placerer sig blandt destinationer, der er nye, og som kan udforskes, dog ikke i ekstrem grad.</p> <p>Et behov for sol, party og sjov, repræsenteret ved bl.a. Tyrkiet og Grækenland.</p>

Kilde: Kystturismen i Danmark.

3.2 Rejsetrends

VisitSyddanmark har i 2012 udgivet en publikation omkring rejsetrends nu og i fremtiden¹⁵, som bl.a. oplister en række forventninger til fremtidige rejsetrends.

Udvalgte rejsetrends matcher oplevelses-udbuddet og rammerne i Nordfyns Kommune

Nedenfor er der oplyst en række ferieforslag i Tabel 3-2 og forventelige trends i Tabel 3-3. En stor del af disse ferieforslag og trends vurderes at være relevante og harmonere godt med Nordfyns Kommunes udbud af oplevelser, attraktioner og natur. Forslag og trends der vurderes at være relevante for turismen i Nordfyns Kommune er understregede i nedenstående tabeller.

¹⁵ Kilde: 'Fra mere til bedre - Rejsetrends nu og i fremtiden', VisitSyddanmark, 2012

Tabel 3-2 11 Ferieforslag

- 1 Pixi-rejsen - Den korte og enkle ferie, hvor alt overflødigt er skåret fra
- 2 Hellig tid - Virkelig være til stede, der hvor man er
- 3 Travel-Travel balance - Flere kortere ture frem for én lang
- 4 Rejsen i det fælles - Fælles ferier, oplevelser og aktiviteter
- 5 Kulturrejsen - Oplevelsen frem for forbrug (særligt i relation til storbyrejsen)
- 6 Den gode gamle rejseoplevelse - Transporten er en del af oplevelsen
- 7 På destinationens præmisser - Væk fra masseturisten og ud til det lokale og autentiske
- 8 Insight travelling - Fokus på intellektuel berigelse
- 9 Energirejsen - Sport, motion og sundhed i fokus
- 10 Nærrejsen - På oplevelse i de dele af landet, man ikke kender
- 11 Den kedelige rejse - Komme væk hjemme fra og slappe af uden behov for masser af indtryk

Kilde: 'Fra mere til bedre - Rejsetrends nu og i fremtiden', VisitSyddanmark, 2012. De 11 ferieforslag er udarbejdet af virksomheden Firstmover på baggrund af studier af 'firstmovers'.

Tabel 3-3 7 Trends - cirka 3 år ud i fremtiden

Turisten:

- › Agerer mere ansvarligt og vil være tættere på naturen
- › Vil være klogere
- › Ønsker balance i forhold mellem arbejde og fritid
- › Er unik, men helst sammen med andre
- › Vil være ung så længe som muligt
- › Vil være sund i sjæl og krop
- › Er online og i dialog med omgivelserne

Kilde: 'Fra mere til bedre - Rejsetrends nu og i fremtiden', VisitSyddanmark, 2012.

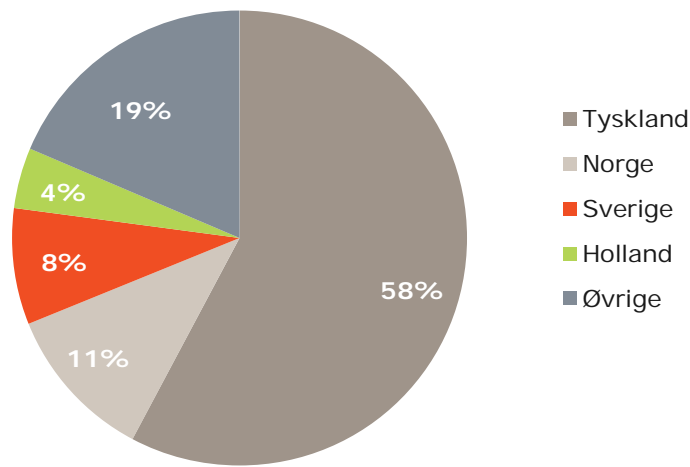
3.3 Forventet udvikling i turismen på verdensplan

Stigning i andelen af danske overnatninger

Antallet af danske overnatninger er steget i Danmark fra 2000-2010, mens antallet af udenlandske overnatninger er faldet¹⁶.

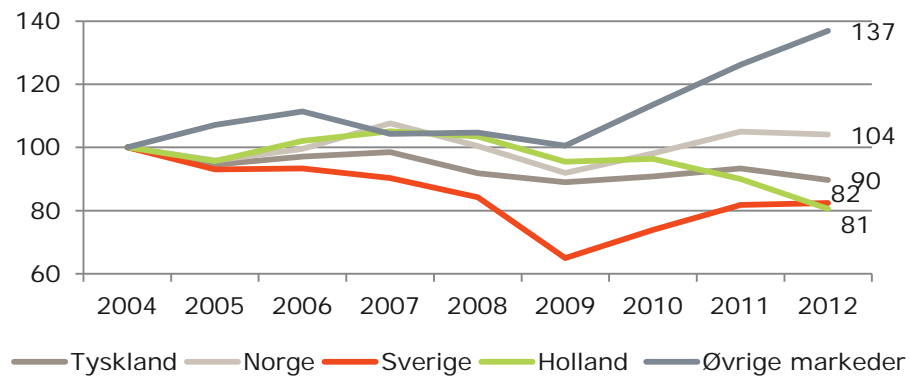
Nærmarkederne Tyskland, Norge og Sverige udgør mere end 75 pct. af de udenlandske overnatninger se Figur 3-4, men væksten sker på fjernere markeder se Figur 3-5.

Figur 3-4 Nærmarkedernes andel af overnatninger 2012

Kilde: Danmarks Statistik

Figur 3-5 Udviklingen i overnatninger fordelt på markeder 2004-2012

Kilde: Danmarks Statistik

¹⁶ Kilde: Danmarks Statistik.

Størst stigning på fjernmarkeder, frem for inden for Danmark og Nordfyns nuværende primære internationale målgrupper

Ses der på det potentielle marked fremadrettet, så forventes antallet af internationale turister på verdensplan at stige med en gennemsnitlig årlig vækstrate på 3,3 pct. fra 2010-2030. I Europa forventes stigningen bl.a. at komme fra et voksende asiatiske marked. Andelen af asiatiske turister forventes at stige fra 20 pct. til 25 pct. i perioden 2008-2020. En anden væsentlig turistgruppe er gruppen af turister på 65+ år, som udgør over 30 pct. af det samlede rejseforbrug¹⁷.

Ifølge UNWTO er antallet af internationale turistankomster steget med 4,6 pct. fra 2010-2011. Europa står for halvdelen af alle internationale turistankomster på verdensplan og er den region med den største vækst både procentuelt og i nominelle tal. Fra 2011 til 2012 forventes en vækst på 3-4 pct..

UNWTO regionen Nordeuropa udgør knap 60 mio. ankomster ud af de samlede ca. 504 mio. i Europa, med en gennemsnitlig årlig vækstrate for 2005-2011 på 0,9 pct., mens vækstraten for Europa samlet set lå på 2,3 pct.. Nordeuropa er defineret som indeholdende landene: Danmark, Finland, Island, Irland, Norge Sverige og United Kingdom. I perioden 2009-2010 var der en gennemsnitlig stigning i Nordeuropa på 0,2 pct., hvilket dækker over store variationer på tværs af landene fra en stigning på 8,8 pct. til en nedgang på 9,4 pct.. Danmark havde i perioden en stigning på 2,3 pct..

Fremskrivninger viser en stigning i Nordeuropa fra 57,7 mio. internationale turistankomster i 2010 til 72 mio. i 2020 og 82 mio. i 2030. Der forventes en procentuel stigning fra 2010-2020 på 2,2 pct. årligt, mens den forventes at ligge på 1,4 pct. årligt fra 2020-2030. Nordeuropas andel af de samlede turistankomster på verdensplan forventes at falde fra 6,1 pct. i 2010 til 4,5 pct. i 2030¹⁸.

---

¹⁷ Kilde: 'Fra mere til bedre - Rejsetrends nu og i fremtiden', VisitSyddanmark, 2012

¹⁸ Kilde: Tourism Highlights, UNWTO, 2012 Edition

4 En målrettet fremadrettet indsats

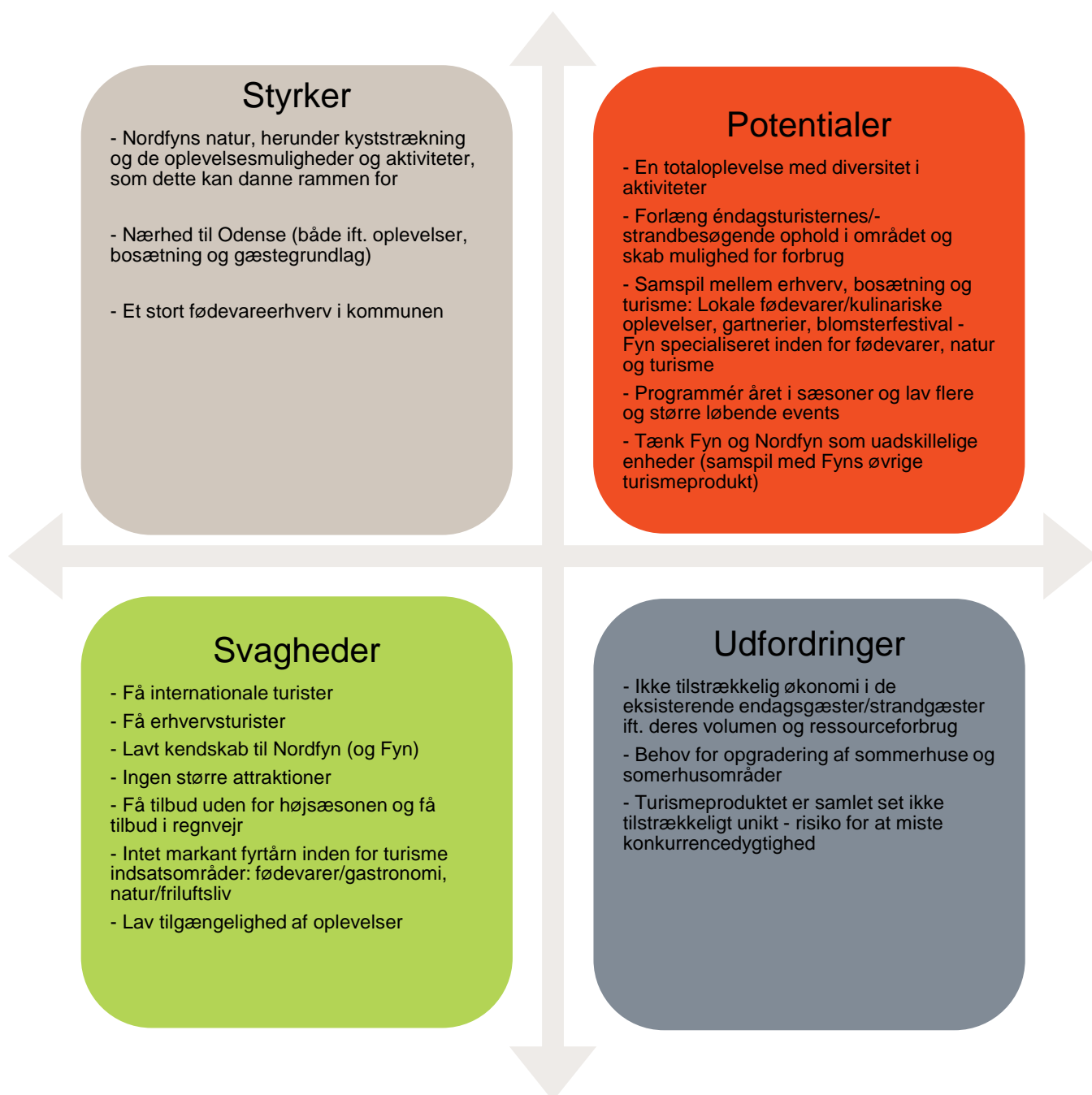
I dette kapitel beskrives et forslag til en målrettet fremadrettet indsats. Forslaget er udarbejdet med afsæt i dels en workshop i Turistpolitiske Overvejelser, Nordfyns Kommune (se Bilag A) dels kapitel 2 og kapitel 3, hvori henholdsvis karakteristika af turismen i Nordfyns Kommune og udvalgte udviklingstendenser for turismen beskrives.

Kapitlet indeholder indledningsvist en kortfattet SWOT-analyse og efterfølgende en beskrivelse af mulige indsatsområder for turismens udvikling i Nordfyns Kommune.

4.1 SWOT-analyse

I nedenstående Figur 4-1 beskrives de væsentligste styrker, potentialer, svagheder og udfordringer for turismen i Nordfyns Kommune.

Figur 4-1 SWOT for turismen i Nordfyns Kommune

4.2 Mulige indsatsområder for turismens udvikling i kommunen

Der er i strategien 'Vores Rejse'¹⁹ udarbejdet af VisitDenmark udpeget 5 prioriterede forretningsområder, hvoraf to er særligt relevante for den fremadrettede indsats i Nordfyns Kommune.

Disse er:

- › 'Kyst, by og naturferie', herunder målgrupperne:
  - › *'Sjov leg og læring'*: Strand- og gåture, udforske de lokale byer, attraktioner
  - › *'Det gode liv'*: Livsnydere, naturskønne omgivelser, god mad
- › 'Specialiserede rejser' herunder målgruppen:
  - › *'Temaoplevelser'*: Lystfiskeri, fugle, sejlads, golf, cykel, vandreferie

Turismen i Nordfyns Kommunes kan som tidligere nævnt karakteriseres som kystturisme, men der er mulighed for at skabe produkter målrettet specialrejsesegmentet.

---

¹⁹ Kilde: Vores Rejse - Den fælles strategi for dansk turisme mod 2015, VisitDenmark, 2009

4.2.1 Forslag til indsatsområder

Mulige fremtidige indsatser kan grupperes i en række indsatsområder. Disse er beskrevet nedenfor.

Naturen og kyststrækningen er det primære turismeprodukt

Kystturisternes hyppigst forekomne rejsemotiver er Naturoplevelser og Strand, kyst og hav. Nordfyns Kommune er kendetegnet af dels landbrugsområder dels området natur og kyststrækning, hvorfor der er basis for at gøre en særlig indsats for at skabe oplevelser for områdets gæster i tilknytning til disse aktiver. Der er allerede i dag muligheder for bl.a. badning, gåture, lystfiskeri, fuglekiggeri og aktiv ferie (cykling, vandreture, heste, golf, vandsport m.v.), men produktet kan videreudvikles og specialiseres.

For eksempel kan eksisterende tilbud, pakkeløsninger og generelt helhedsoplevelsen inden for lystfiskeri og golf videreudvikles. For både kystturisten og den aktive lystfisker kan Nordfyns natur danne rammerne for lystfiskeoplevelser, hvor fiskeriaktiviteten går i ét med naturoplevelsen. Ligeledes kan golfoplevelsen både under, mens og efter selve golfspillet nydes i samspil med områdets natur. Således skabes synergieffekter på tværs af aktiviteter/oplevelser, hvor muligheden for ansvarlig opførelse, en nærhed til naturen og særlige interesser for f.eks. fiskeri eller golf forenes.

Turismepotentialet i den nordfynske natur indfris kun, hvis naturen er tilgængelig for turisten. Dette kræver en øget indsats for at sikre god skiltning, rutemarkering og opdaterede kort over mulige vandre- og cykelruter samt scenariske køreruter, herunder en synliggørelse af lokale aktører (hvis produkter skaber synergi med turistens naturoplevelse) beliggende på ruten. For bl.a. at tilfredsstille behovet for fuld fysisk aktivitet, som ofte karakteriserer de tyske turister, er det væsentligt at kortmaterialet både i sprog og indhold er tilgængeligt for flere nationaliteter. Det er væsentligt at sikre tilgængelige ruter for flere segmenter, herunder både familien, der er ude på en kort gåtur i forbindelse med en lille udflugt væk fra deres ferie/campingplads, men også turisten som ønsker en 'energirejse' med en højere grad af fysisk aktivitet i en mere naturlig, sportslig og/eller sundhedsorienteret kontekst.

Udpegningen af naturen som det primære turismeprodukt falder godt i tråd med Nordfyns Kommunes såkaldte K-ANT initiativ (Kultur-Arv, Natur, Turisme) inden for turisme.

Gæstens møde med destinationen

Gæstens møde med destinationen er vigtigt i flere henseender. Dels skal der sikres et godt førstehåndsindtryk dels skal gæstens samlede oplevelse af destinationen danne baggrund for genbesøg og anbefalinger til andre.

Førstehåndsindtrykket er væsentligt for både helhedsoplevelsen hos de gæster, der overnatter i et område, men også for de éndagsbesøgende (herunder strandgæster), der i bedste fald besøger eller i værste fald kører forbi områdets attraktioner og udbud. Der er behov for en indsats for at forbedre førstehåndsindtrykket, således at gæsten oplever at være velkommen på destinationen og oplever denne som sikker, ren, åben og imødekommende. Et initiativ herunder kunne være at skabe en 'velkomst til turisten' gennem imødekommen-

de 'indgangspartier/-veje' og adgang til information, der hvor turistene (både den overnattende og endagsturisten) færdes. F.eks. kunne man gøre en indsats for at sikre at områdets gæster, herunder både overnattende gæster, dagsbesøgende og strandgæster har nem adgang til information, der hvor de færdes, uden at de skal gøre en særlig indsats for at opsøge informationen. Formålet er at forbedre helhedsoplevelsen og skabe inspiration til uplanlagte besøg hos nærliggende attraktioner, restauranter m.v., således at der skabes meroplevelse og tilknyttet merforbrug.

Kystturisten holder typisk ofte ferie i Danmark, og mange besøger samme destination flere gange. Endvidere er kystturisten på Nordfyn primært dansk eller tysk, hvilket i en international kontekst begrænser omfanget af førstegangsbesøgende turister. Derfor er det vigtigt, at turistene efter et besøg på Nordfyn har fået et helhedsindtryk af destinationen, der giver lyst til genbesøg, anbefalinger til venner og bekendte og videreførelse af traditionen til yngre generationer.

Nordfyn i en fynsk kontekst

Nordfyns Kommune skal ses i en større geografisk kontekst. Nordfyns Kommune skal ses som dels et område i en fynsk kontekst med tilknyttede associationer og samarbejdsmuligheder dels et område i en dansk kontekst med tilknyttede markedsvilkår og konkurrencesituation.

Nordfyns Kommune er beliggende i nær afstand til Danmarks tredje største by Odense. Odense kan ses som leverandør af endagsgæster, herunder bl.a. strandgæster på solskinsdage, som Nordfyn skal markedsføre sig overfor. Herudover skal byen og kommunen, også ses som samarbejdspartner om at tiltrække turister til området. Odense by har et by- og kulturliv som Nordfyns købstæder i størrelse ikke kan matche, endvidere er der beliggende en række store attraktioner i Odense, mens dette ikke er tilfældet for Nordfyn. Da afstandene fra Nordfyn til de omkringliggende fynske kommuner er kort og turister ikke agerer efter kommunegrænser, må Nordfyns Kommune indtænke sig selv i en fynsk kontekst med de synergiegeligheder og samarbejdsbehov, som dette skaber.

En fælles indsats

Nordfyns Kommune består af en række spredte områder med mindre koncentrationer af forskelligartede oplevelser for turistene (Hasmark, Bogense og Baglandet jf. kap 2.).

I en turismemæssig kontekst er området relativt ukendt og uden turismefyrtårne, hvorfor det er relevant at gøre en fælles indsats for at kommunikere et fælles budskab om, hvorfor turistene skal tage til Nordfyn på sin næste ferie. Som kommunens primære turismeprodukt må det fælles budskab for 'reason to go' relatere sig til Nordfyns natur og kyststrækning. Kommunens mange forskellige aktører (overnatningssteder, restauranter, museer, aktivitetsudbydere m.v.) skaber sammen helhedsoplevelsen for turistene under besøget samt 'reason to re-visit'.

Helhedsoplevelsen under ferien er for turisten sjældent afgrænset til én by i kommunen. Kommunens aktører kan potentielt med en fælles indsats for videreudvikling af produkter og øget formidling tilbyde de aktiviteter, som kystturisten oftest udfører. For eksempel kan naturen, kyststrækninger skabe rammer for korte gåture og udflugter, mens områdets mindre byer, særligt købstaden Bogense kan skabe en 'setting' for shopping og restaurant- og cafebesøg. Endeligt er også overnatningsstederne og eventuelt tilknyttede aktiviteter samt diverse spredtliggende mindre turismeaktører med til at skabe en god helhedsoplevelse. Med en fælles indsats kan der skabes en basis for en god helhedsoplevelse for både endagsturisten, der besøger stranden, naturen, attraktioner og områdets købstæder, kystturisten, der overnatter i et feriehus eller på campingplads, og den målrettede turist, der ønsker temaoplevelser af forskellig art.

Sæsonprogrammering

Kystturismeovernatningerne i Danmark sker primært i juni-august (58 pct.). Trods en række indsatser på danske destinationer for at udvide sæsonen og udvikle helårsturismen viser data fra Danmarks Statistik, at antallet fordelingen af overnatninger i Danmark på årets 12 måneder ikke har udviklet sig nævneværdigt fra 2007-2012.

En metode til udvidelse af sæsonen er sæsonprogrammering, således at der i løbet af året skabes forskellige oplevelser for forskellige målgrupper. Samme aktivitetsudbyder kan tilbyde produkter som matcher flere kundesegmenter, men som ikke nødvendigvis kan sikre en god ferieoplevelse, hvis de besøgte destinationen på samme tidspunkt. Events er en anden måde at skabe aktiviteter i løbet af året. I dag er der allerede en række events, hvoraf nogle dog primært er orienteret mod kommunens beboere. Som led i en sæsonprogrammering med henblik på at øge turistsæsonen skal eksisterende events (f.eks. Rosenfestival og Fyn Cup) videreudvikles i produkt og markedsføring og nye skal skabes. Vigtigst er, at disse er tilstrækkeligt attraktive til at kunne skabe kritisk masse uden for højsæsonen - og gerne kunne tiltrække internationale besøgende. Kritisk masse sikrer, at der kan skabes liv, der hvor turisternes færdes, idet de lokale aktører skal have et incitament til at holde åbent på tider af året, hvor de måske normalt ville have holdt lukket grundet et utilstrækkeligt antal gæster.

Helårsoplevelsen kan også ses i en erhvervsmæssig sammenhæng. Erhvervet i Nordfyns kommune er i høj grad tilknyttet fødevarerhvervet, hvorfor det er naturligt at sammentænke dette med produkter til både lokale og gæster/turister f.eks. i form af events, kulinariske oplevelser (evt. med lokale rødder eller på anden vis i samspil med naturen).

Endeligt kan helårsoplevelsen ses i relation til bosætning (i tæt samspil med nabokommunerne), hvor aktiviteter, rammer m.v. skaber et attraktivt sted at være for både de lokale beboere og gæster/turister f.eks. via spændende butikker, restauranter, løbende oplevelser i løbet af hele året, faciliteter til det aktive liv i naturen, vandsport og det maritime liv.

De ovenfor beskrevne indsatsområder har klare snitflader til og harmonerer godt med Nordfyns Kommunes eksisterende bosætningsstrategi og den kommende

vækststrategi, samt med de foreløbige initiativer der ligger i K-ANT indsatsen. Dette viser, at området aktører i flere år har været opmærksomme på disse områder og potentialer, men også at der trods denne opmærksomhed er behov for en aktiv og målrettet indsats, hvis der skal ske en udvikling af turismen i kommunen.

5 Principper for lokalisering / turismens fysiske rammer i kommuneplanen

5.1 Kommuneplan 2009-2021

I Nordfyns gældende Kommuneplan 2009-2021 har kommunalbestyrelsen vedtaget mål og retningslinjer for turismeudviklingen (afsnit 1.2.8) og fritidsformål (afsnit 2.2.4).

For turismeudviklingen er det kommunalbestyrelsens mål:

- > At Nordfyn skal være odenseanernes foretrukne oplevelsesøkonomiske udflugtsmål.
- > At Nordfyn gennem sine turismetilbud skal tiltrække flere københavnske og udenlandske turister.
- > At flere af de nordfynske strande skal have Blå Flag.

Med hensyn til fritidsformål er det kommunalbestyrelsens mål:

- > At Bogense, Sønderø og Otterup udgør centrum for større anlæg til organiseret kultur og idræt
- > At eksisterende kulturattraktioner fortsat sikres udviklingsmuligheder
- > At såvel det uorganiserede som organiserede friluftsliv sikres gode udviklingsmuligheder
- > At sikre udviklingen af gode overnatningsmuligheder for turister omkring Bogense og i det åbne land

I kommuneplanen satses på to turismeklynger: Bogense/Skåstrup og Hasmark/Flyvesandet. Derudover er der mål for det øvrige Nordfyn uden for disse hovedklynger.

Der er derudover udpeget 5 turismebyer, der skal fungere som støtte til sommerhusområderne. Byerne Skåstrup, Tørresø, Bårdesø, Hasmark-Østerballe og Klintebjerg afgrænses i forhold til almindelig byvækst, men med mulighed for mere turismeprægede erhverv.

5.2 Turisme og kommuneplanlægning

Denne turistpolitiske redegørelse supplerer Nordfyns Kommuneplan som grundlag for lokalisering af nye turismeanlæg (ferie- og fritidsanlæg) og for udvidelse af eksisterende anlæg.

Planlægning for turismeanlæg skal ske under hensyntagen til såvel overordnede som mere lokale forhold i de fysiske omgivelser. De overordnede forhold omfatter en række statslige krav og interesser som f.eks. internationale naturbeskyttelsesområder og udvikling i kystnærhedszonen. De lokale forhold varetages bl.a. gennem kommuneplanens retningslinjer og udlæg af rammeområder med konkrete bestemmelser for anvendelser og bebyggelsesforhold.

5.3 Principper for lokalisering

Følgende principper for lokalisering skal ses som uddybende grundlag for administration af kommuneplanen og gennemførelse af ny planlægning for turismeanlæg.

5.3.1 Delområder for turismeudvikling

Som nuancering af de overordnede turismeklynger i kommuneplanen udpeges følgende delområder: (jf. kortet på næste side)

Primære turismeklynger:

- > Bogense
- > Hasmark Strand

Naturlokaliteter:

- > Gyldensteen
- > Æbelø
- > Flyvesandet
- > Enebærodde
- > Klintebjerg/Vigelsø

Udover ovennævnte kystnære turismeområder er der baglandet, der rummer en bred vifte af byer og bysamfund, skove og åbne landområder.

- › med udgangspunkt i de mere konkrete intentioner og lokaliseringsprincipper, som fremgår neden for.

Primære turismeklynger

Nye større turismeanlæg skal primært udvikles og lokaliseres i tilknytning til de primære turismeklynger Bogense By og Hasmark Strand, så der sker et positivt samspil med eksisterende overnatningsanlæg, handelsliv og oplevelsestilbud.

Herigennem optimeres muligheden for synergieffekter i den samlede indsats med kommuneplanen som den koordinerende fysiske plan. Udbygningen af for eksempel infrastruktur, detailhandel og friluftsanlæg kommer såvel lokalbefolkningen som turisterne til gavn og forbedrer serviceniveau og udviklingsmuligheder i bred forstand.

Turismeanlæg i de primære turismeklynger understøtter udvikling af kystturismen med relation til havn, strand og by og til både kortferier og længere ophold. Anlæg, der kan være med til at forlænge turistsæsonen, har høj prioritet.

Naturlokaliteter

I naturlokaliteter er det primære grundlag for turisme den unikke naturoplevelse. I disse områder skal der således ikke ske turismeudvikling i større stil, men de eksisterende rekreative tilbud bør sikres og udvikles med respekt for de store natur- og landskabsinteresser.

I disse områder kan mindre overnatningsenheder, besøgssteder, servicefaciliteter, og ikke mindst adgangsforhold og stiforsyning danne grundlag for lokal udvikling af turismen og de rekreative fritidstilbud.

De rekreative tilbud i naturlokaliteterne understøtter udvikling af naturturisme inden for aktiv-ferie rejser som sejlads, lystfiskeri, jagt, fugle, cykel- og vandre- og rideferier.

Projektet Gyldensteens inddæmmede strand kan fremhæves som et projekt, der i særlig grad rummer potentiale for turismeudvikling i respekt for de unikke natur- og kulturmiljøværdier på stedet.

5.3.3 Campingpladser / feriecentre

De eksisterende campingpladser i Nordfyns Kommune er alle placeret kystnært ved Hasmark Strand, Flyvesandet og i Bogense.

En udvikling af campingpladser til feriecentre med flere overnatnings- og oplevelsesfaciliteter kan understøtte helårsturismen og komme lokalsamfundet til gavn med øget omsætning. Feriecentre i kystnærhedszonen skal som udgangspunkt ske i tilknytning til eksisterende byer eller sommerhusområder. Bogense Strand Camping fungerer således som feriecenter. Konkret vil Nordfyns Kommune medvirke til planlægningen for at Hasmark Strand Camping kan udbygges som feriecenter.

Der kan planlægges for udvidelse af eksisterende campingpladser efter campingreglementets regler, når det er foreneligt med natur- og landskabsværdier og nabo-interesser.

Mindre campingpladser med under 100 enheder kan etableres, når der er et særligt og detaljeret begrundet behov herfor, da lov om sommerhuse og campering kun muliggør små campingpladser i ganske særlige tilfælde for eksempel i tilknytning til lystbådehavne, vandrerhjem, fiskesøer og andre enkeltstående fritidsanlæg og lignende.

5.3.4 Sommerhusområder

Sommerhusområderne udgør en vigtig overnatningsressource i Nordfyns Kommune. Sommerhusområderne langs nordkysten er historisk set vigtige rekreativsområder for især Odenseanere, men selvfølgelig også andre inden- og udenlandske gæster som oplever de rekreative værdier her.

De eksisterende sommerhusområder i kystnærhedszonen skal fastholdes til ferie- og fritidsformål. Med sommerhuslovgivningen har pensionister dog ret til at bo i sommerhuset hele året, når ejendommen har været ejet i 8 år.

For at understøtte en udvikling med forbedret service kan der ud fra en konkret vurdering ske planlægning for mindre bebyggelser til andre tilknyttede formål som for eksempel mindre detailhandelsbutikker, restaurationer med mere, når det er foreneligt med områdets karakter af ferieområde og i overensstemmelse med kommunens rammer for det pågældende område.

Flere af sommerhusområderne er dog præget af små grunde og ældre, nedslidte huse, som generelt trænger til et kvalitetsløft. I forbindelse med planlægning og anlægsarbejder i eksisterende sommerhusområder skal der ske et kvalitetsløft af områderne i form af bedre fælles faciliteter som for eksempel stier, opholdsarealer, fællesanlæg, beplantninger eller større naturindhold eventuelt ud fra helhedsplaner for de enkelte sommerhusområder. Konkret vil Nordfyns Kommune gennemføre projekt for Hasmark Strandoase, der kan tilføre sommerhusområdet større rekreativ værdi.

Inden for kystnærhedszonen kan der ikke udlægges nye eller ske udvidelse af eksisterende sommerhusområder, medmindre det er i overensstemmelse med landplan-direktiv

Uden for kystnærhedszonen kan der ske kommune- og lokalplanlægning for nye eller ske udvidelse af eksisterende sommerhusområder ud fra en konkret afvejning af rekreative og turismemæssige interesser mod andre arealinteresser i det åbne land.

5.3.5 Mindre overnatningsenheder

Etablering af mindre feriehoteller, pensionater, kursuscentre, idrætsskoler, lejrskoler og lignende, kan ske i hele kommunen ud fra en helhedsvurdering og kan f.eks.

etableres i nedlagte landbrugsbygninger eller ved nybyggeri, når det er foreneligt med natur- og landskabsværdier og nabointeresser.

Mindre overnatningsanlæg kan eksempelvis støtte op om natur- og fritidsoplevelser i nærheden af kommunens naturområder eller kommunens stinet.

Ferieboliger til udlejning kan etableres i eksisterende landbrugsbygninger, som er overflødiggjorte til deres oprindelige formål efter bestemmelserne i sommerhusloven og planlovens landzoneregler. Det forudsættes, at der maksimalt etableres op til 10 ferieboliger, at indretningen sker uden nybyggeri eller væsentlige ydre bygningsmæssige ændringer, og at ejeren selv bor på ejendommen.

Primitive teltpladser og shelters kan etableres efter konkret vurdering på baggrund af planlovens landzoneregler, og når det er foreneligt med natur- og/eller landskabsværdier eller væsentlige nabointeresser. Disse bør særligt fremmes i tilknytning til cykel-/vandreruter og øvrige besøgssteder med bredere offentlig færdsel.

5.3.6 Lystbådehavne

Bogense lystbådehavn er Fyns største og spiller en vigtig rolle for det særlige miljø, som fastboende og turister kan opleve i Bogense i samspil med fiskerihavn, købstaden, butikker, restauranter, badestrand mv. Bogense Marina og havnefront har undergået en renovering, som danner grundlag for en positiv udvikling i Bogense og kommunen som helhed.

Bogense Marina rummer potentiale for yderligere turismeudvikling med f.eks. overnatningsfaciliteter og oplevelsestilbud, som kan lokaliseres på baggrund af en nøje planlægning, så hensyn til bymiljø og kystnærhed samt eksisterende funktioner tilgodeses.

Klintebjerg lystbådehavn har et særligt potentiale for sejlerturisme på grund af sin nærhed til Odense. Vigelsø og Egensedybet/Otterup lystbådehavn er mindre lystbådehavne, der danner grundlag for naturoplevelser i de respektive lokalområder. Disse lystbådehavne skal ikke rumme turismeanlæg i større stil, men bør holdes forsynet med gode adgangs- og parkeringsforhold og servicefaciliteter.

5.3.7 Oplevelses- og aktivitetsanlæg

Gode friluftsmuligheder kan være med til at styrke sundhed og livskvalitet, samt naturforståelse gennem oplevelser i naturen, i landskabet eller kulturmiljøet.

I Nordfyns Kommune er der to golfbaner ved henholdsvis Bogense og Langesø. Golf tiltrækker mange mennesker som måske kan danne grundlag for yderligere udvikling af service- og overnatningsfaciliteter. Da golfbaner er arealkrævende anlæg, forudsætter det særlig omhyggelig indpasning til natur- og landskabsinteresser samt nabointeresser.

Derudover er der en række mindre tilbud i kommunen, som giver grundlag for oplevelser for turister og fastboende. Udviklingen af rekreative tilbud kan medvirke

til at skabe gode rammer for bosætning og erhvervsudvikling, samt udgøre et vigtigt udviklingspotentiale for turismen.

Bilag A Workshop

Den 11. april 2013 fra kl. 17.00-20.00 er der afholdt workshop om Turistpolitiske Overvejelser, Nordfyns Kommune. Workshopen blev afholdt på Otterup Rådhus med 18 deltagere, og indeholdt en præsentation fra COWI, en præsentation fra Videncenter for Kystturisme og gruppearbejde.

Nedenfor er henholdsvis deltagerlisten, workshopspørgsmålene til gruppearbejdet og opsamlingen af output fra gruppearbejdet oplistet.

A.1 Deltagerliste

Bogense	Hasmark	Baglandet
Per Mægaard	Henrik Boesen	Mette skifter
Finn Gramvad	Lars Skifter	Yvonne Ove
Martin Primholdt	Børge Pedersen	Poul Winter
Niels Bo Nielsen	Kirsten Jakobsen	Ann Marie Hansen
Roar Møgelbjerg	Ingmar Madsen	Kurt Christensen
Tessa Gjødesen	Arne Kruse	Bent Solberg

A.2 Workshopspørgsmål

Spørgsmål besvares ud fra det geografiske område, som er tilknyttet hver af de tre grupper dvs. hhv. Bogense, Hasmark og Baglandet.

Spørgsmål 1	Hvad er de 2-3 væsentligste uudnyttede potentialer i jeres område?
Spørgsmål 2	Hvilke 2-3 eksisterende eller nye indsatser, mener I er de vigtigste for at skabe øget turisme i jeres område?
Spørgsmål 3	Hvilke(t) fysiske tiltag (fysiske og landskabsmæssige anlæg) bør efter jeres mening prioriteres, for at skabe basis for øget turisme i jeres område?

A.3 Output fra workshop

I det følgende er output fra workshop om 'Turistpolitiske Overvejelser, Nordfyns Kommune' afholdt d. 11. april 2013 i Otterup opsamlet. Opsamlingen er baseret på skriftligt output fra gruppearbejde opdelt i områderne 'Bogense-området', 'Otterup-området' og 'Baglandet', samt COWIs noter fra workshopen, herunder gruppearbejde og mundtlig præsentationsrunde.

Bogense-området

Hvad er de 2-3 væsentligste uudnyttede potentialer i jeres område?

Omdannelse af Bogense Sygehus til 'Badehotel' (Er det muligt?)

Bogense havn og Marina er gode placeringer - (områderne ved Stark og Bogense Plast kunne udnyttes)

Højskolekoncepter for sofistikerede turister. Byg videre på den eksisterende højskole. Højskoleophold kan skabe basis for genbesøg.

Hvilke 2-3 eksisterende eller nye indsatser, mener I er de vigtigste for at skabe øget turisme i jeres område?

Indendørs aktiviteter/aktivitetshus evt. placering på havnen - særligt for at sikre aktiviteter ved regnvej

Opdater og genopliv badeanstalten i historisk stil /oprindelig stil - autentisk og unik. Kombiner den eventuelt med et badehotel

Rosenfestival - Blomster/havekoncept/roser - videreudvikling af eksisterende indsatser. "Byen skal ose af det"

Fyn Cup (Sea Challenge) - maritime storskala arrangementer med udgangspunkt i Bogense

Hvilke(t) fysiske tiltag (fysiske og landskabsmæssige anlæg) bør efter jeres mening prioriteres, for at skabe basis for øget turisme i jeres område?

Indgangen til byen er ikke køn (tankstationer mv.) - bedre velkomst når man kommer til byen

Helhedsoplevelsen - roser/blomster/have

Bogense Sygehus, Gl. Bogense Plast - Anvend til nye formål

Flytning af Stark fra havnen og ud i industrikvarteret

Stisystemer - Gå/cykel/mtb og kortlægning af ruter (kyststrækning)

Festival f.eks. temaer såsom Cuba, Musik og Karneval.

Hasmark Strand-området

Hvad er de 2-3 væsentligste uudnyttede potentialer i jeres område?

Hasmark Strandpark

Marina i Hasmark området - enten ude i vandet eller i velegnet område ved kysten (investorer?)

Feriecenter, legeland, bowling m.v. (lokalplan er undervejs)

Betjening af turisterne - service og oplysning - flyt eventuelt turistkontoret ud til stranden eller ned på Hasmark Camping

Enebærodde, stranden

Sommerhusområdet, udlejning og udnyttelse - Opgradering af kvaliteten

Hvilke 2-3 eksisterende eller nye indsatser, mener I er de vigtigste for at skabe øget turisme i jeres område?

Campingplads - sikring af udviklingsmuligheder syd for pladsen (lokalplan på vej)

Feriecenter med havudsigt.

Events/festival, som en fast årlig begivenhed (evt. flere), som udvider sæsonen

Æstetik i turistområderne, eksempelvis feriehusene ved Hasmark og ankomsten til Hasmark. Mere fokus på at skabe et godt førstehåndsindtryk (generel forskønnelse)

Hvilke(t) fysiske tiltag (fysiske og landskabsmæssige anlæg) bør efter jeres mening prioriteres, for at skabe basis for øget turisme i jeres område?

Plangrundlag og plads for Marina

Plangrundlag og plads til feriepark/-center

Kortlægning af stisystemer og arealer - skabe sammenhæng

P-pladser med multifunktionalitet, som kan bruges til p-plads i højsæsonen (uge 28-30) og til andre aktiviteter uden for sæsonen, inkl. uge 26-27 og 31-32.

Planmæssige tiltag som øger kvaliteten i sommerhusområderne - fysisk

Baglandet

Hvad er de 2-3 væsentligste uudnyttede potentialer i jeres område?

Manglende kendskab, netværkssamarbejde mellem attraktioner og synliggørelse af hinandens tilbud. Besøg hinanden, så man har bedre mulighed for at henvise gæster til hinanden. Vær hinandens ambassadører. Fælles markedsføring (f.eks. via en fælles hjemmeside)

Otterup by kunne danne ramme for mange events. Tænk nyt.

Mangler lokale formidlere/guidere til at formidle de lokale historier og de 'små' oplevelser i området

Kobling af mindre eksisterende events, herunder festivaler, folkedansertræf mv. på anderledes lokationer f.eks. Bisonfarmen.

Lav konkrete nye events - gentag dem flere år i træk, så der er mulighed for at vokse sig store over tid.

Digital adgang og markedsføring af Nordfyn, der når ud til folk inden de beslutter sig for valg af destination

Udnyttelse af naturen i højere grad - inspiration fra Skov- og Naturstyrelsens 'Grønne stier', som kobles sammen med måling af kondital.

Øget tilgængelighed til naturen - skiltning, information, adgangsforhold.

Hvilke 2-3 eksisterende eller nye indsatser, mener I er de vigtigste for at skabe øget turisme i jeres område?

Fødevarermesse f.eks. 3 dage med bl.a. kulinariske oplevelsespakker. Køb f.eks. 2 måltider på forhånd ikke-oplyste steder i området (anderledes oplevelser).

Kortere turistophold af 3-4 dages varighed kunne bl.a. udvikles i forlængelse af nye events/festivaler

Spørg de unge - De er fremtiden. Lav workshop med forskellige aldersgrupper, hvor de giver bud på fremtidens turisme

Hvilke(t) fysiske tiltag (fysiske og landskabsmæssige anlæg) bør efter jeres mening prioriteres, for at skabe basis for øget turisme i jeres område?

Skiltning

Ruteskiltning/-pejlemærker, der giver adgang - f.eks. ride- løbe- og vandreruter

